Noord-Holland gaat met nieuw ganzenbeheerplan schade en risico’s fors verminderen

Alkmaar: 12 maart 2025

Gedeputeerden Staten Noord-Holland hebben het Faunabeheerplan Ganzen 2025 – 2031 goedgekeurd.

Het Faunabeheerplan Opent een externe link is gemaakt door de Faunabeheereenheid Noord-Holland (FBE) en vormt de basis voor de provinciale inzet om schade aan landbouwgewassen en natuur terug te dringen en de vliegveiligheid rondom Schiphol te verbeteren. Een belangrijk onderdeel van het plan is het verkleinen van de ganzenpopulatie.
Het plan is gebaseerd op gegevens die de Faunabeheereenheden Flevoland, Noord-Holland, Utrecht, Zeeland en Zuid-Holland hebben verzameld, samen met wetenschappers en deskundigen uit de praktijk. Hiermee wordt voor het eerst over provinciegrenzen heen gekeken als het gaat om faunabeheer.

Schade en risico’s groeien

De schade door de ganzenpopulatie in Noord-Holland is de afgelopen 20 jaar explosief gestegen. Hoewel het van nature trekvogels zijn, blijven steeds meer ganzen het hele jaar door in Noord-Holland. De overzomerende ganzen worden standganzen genoemd. Momenteel leven er zo’n 150.000 standganzen in de provincie. Dit aantal verdubbelt in de winter met de komst van trekganzen uit andere landen. De grote aantallen ganzen leiden tot problemen: schade aan landbouwgewassen, overbegrazing in natuurgebieden en risico’s voor het vliegverkeer. De provincie keert jaarlijks vele miljoenen aan schadevergoedingen uit aan boeren en zoekt naar manieren om schade en kosten te beperken. Het ganzenbeheerplan gaat in eerste instantie om preventieve maatregelen, zoals weren met afrasteringsnetten of verjagen

met knalapparaten. Als dit soort maatregelen onvoldoende effect hebben, komen ook dodelijke maatregelen in beeld

De meeste schade en risico’s worden vooral veroorzaakt door de vele grauwe ganzen die het hele jaar in Noord-Holland verblijven. In het nieuwe plan wordt daarom flink ingezet op het verkleinen van deze populatie. Op die manier worden preventieve maatregelen, zoals verjagen met lasers of honden, na enkele jaren weer effectiever. De ganzen worden bij populatiereductie gedood door ze te schieten of door ruivangsten.

Vliegveiligheid

Ganzen vormen ook een risico voor de vliegveiligheid. Daarom richt het plan zich specifiek op het weren van ganzen binnen een straal van 10 kilometer rond Schiphol. Daarbuiten wordt de populatie verkleind om het risico te beperken dat er vliegtuigongevallen ontstaan als ganzen in de motor vliegen.

Voorkomen voedselverspilling

In het plan staat daarnaast de ambitie om ervoor te zorgen dat gedode ganzen ook gegeten worden. Gedeputeerde Beemsterboer: “Dat we deze dieren moeten doden is al erg genoeg, maar als we ze vervolgens niet opeten dan is dat pure voedselverspilling.” Daarom zorgt het plan dat de ganzen door jagers makkelijker afgeleverd kunnen worden bij poeliers door verspreid over de provincie koelingen aan te bieden. Zo kunnen zij vaker worden gebruikt voor consumptie en wordt voedselverspilling voorkomen.

Onderzoek naar effectiever beheer

Bij het opstellen van het plan bleek dat bepaalde kennis ontbreekt, bijvoorbeeld over ganzenschade in de winter en het effectiever sturen van ganzen naar rustgebieden. De provincie en de FBE hebben daarom afgesproken aanvullend onderzoek te doen naar deze onderwerpen.

Met deze aanpak wil Noord-Holland de balans tussen mens, natuur en vliegveiligheid beter bewaken.

Faunabeheerplannen

De faunabeheereenheden (FBE’s) dienen faunabeheerplannen in. De provincies moeten deze plannen beoordelen en goedkeuren. Er wordt rekening gehouden met veel verschillende belangen, zoals natuur, landbouw, vliegveiligheid, dierenwelzijn en de (internationale) instandhouding van ganzensoorten.